

Saj nas čaka še toliko neporabljenega gradiva! Naj mi bo v naslednjem dovoljeno, opozoriti na nekatere umotvore svetovne pripovedne umetnosti, ki se pri nas še niso preveli. Kar tu navajam, ni nikakor popolno, a vendar utegne služiti našim založnikom.

I. Iz bogate **angleške literature**, ki se odlikuje po živahnosti in zanimivosti dogodov in slik, omenjam predvsem Bulwerja, čigar »Rienzija« imamo preloženega. Še bolj bi zaslužilo prevoda njegovo svetovnoznano delo: »Zadnji dnevi Pompeja«, ravnotako tudi: »Eugen Aram«, »Pelhan« in »Caxton«. Od znamenitega Dickensa imamo prevedeni večji deli: »Oliver Twist« in »Dve mesti« v izvrstnem župančičevem in Izidora Cankarja prevodu. Zelo priporočati pa bi bilo za prevod še njegove »Pickwick Papers« in krasno povestico: »Božični večer«. Thakerayev »Vanity fair« ne bi smel manjkati v naši prevodni

ZRAKOPLOVSTVO V BALKANSKI VOJSKI.

Bolgarski general Jankov čestita zrakovplovcu Karančevu.

literaturi, enako Kingsleyeva »Hypatija«, ki slika na krasen način boje kristjanov v Aleksandriji. Od slavnega Disraelija imamo — samo — »Vstajo Skander bega«; njegovi glavni deli »Vivian Grey« in »Sybil« pa sta nam še nepoznani.

Zelo zanimivo čtivo so Wellsove fantastične povesti: »V letu kometa« in »Bodočnost Amerike«. Naše ljudstvo bi jih kar požiralo. Od Ridder Haggarda imamo sicer »Dekle z biseri«. Zelo želeli bi bilo, da se njegovi glavni deli: »Benita« in »Fair Margareta« prevedeta. Od Irca Aug. Sheehana imamo njegovo »Dolino krvi«; priporočal bi pa še njegovi deli: »Luka Delmege« in »Moj novi kaplan«. Izmed najnovejših je Conan Doyle po svojem »Sherlock Holmesu« tudi pri nas znan. Žal, da se povest: »Pes iz Baskervilla«, ki je bila v »Slovincu« prevedena, ni priobčila v posebni knjigi. Morda se da to še naknadno popraviti, ker je ta povest v resnici ena najzanimivejših izmed vseh Conan Doylevih. Skoraj

prepridno se prevaja pri nas zastarele romane Dumasa star., — menda jih bo z »Akto« vendar dovolj; — pač pa bi priporočali, da se naši prevajalci spominjo častitljivega Walterja Scotta (»Wawerley«, »Nevesta iz Lammermoora«), ki je bil v mnogem vzor našim Jurčičem in Kersnikom. Slednjič ne smem pozabiti izbornih povesti Wallacejevih; njegov »Ben Hur« je preveden in menda že v 2. izdaji izšel. A tudi njegov roman (»Le fair good«) o poginu indijanskoazteške države Montezumove v Mehiki je poln najzanimivejših prigodb. Zaradi popolnosti omenjam še Oskarja Wildeja, ki je zelo v modi, ki pa bo našemu narodu precej tuj ostal (»Slika Doriana Grey«, »Saloma«).

II. Kar se tiče **francoske literature**, omenim predvsem Viktor Hugonovo romantično »Notre Dame de Paris«; od starejših Francozov naj bi se preložila izvrstna satira Le Sageja »šepavi škrat« (Le diable boiteux) in pa Meriméejeve novele, predvsem mična »Carmen«. Ena najkrasnejših povesti je Flaubertov »Salambo«, ki slika zadnji boj Kartagine proti Rimljanom; literarnim gurmandom (ne pa ljudstvu) bi ugajala njegova »Madame Bovary«. Potem je omeniti Daudeta z njegovimi izrednimi deli: »Pisma iz mojega mlina«, deloma so že objavljena, »Fromont junior in Risler senior«, »Nabab«; njegov »Tartarin iz Tarascona« je sicer preložen, a ne tako, kakor zasluži, menda je tudi že pošel. Bourget nam je znan po svoji »Razporoki«; zanimiva je tudi njegova lepa povest: »Obljubljena dežela« (La terre promise). Od Anatola Franceja bi toplo priporočal za prevod njegovo globoko novelo: »Krivda Silvestra Bomarda«. Od modernega Huysmansa pa njegov roman: »A rebours«. Od Emila Zole poznamo eno glavnih del: »Polom« v dobrem Levstikovem prevodu; ne bilo bi odveč, da se prevede njegov socialni (protialkoholni) roman »Ubijač« (L'assomoir) in da se priobčijo njegove »Vode naraščajo« v knjigi. Tudi od moralno pedagoških spisov Francois Coppéja bi kazalo kaj prevesti; on je predstavnik takozvane rodbinske literature med Francozi. Končno omenim še Maupassanta, Maeterlincka in Prévosta, ki pa ne pišejo za široke plasti naroda, ampak le za gotove, socialno precej dozorele razmere in kroge.

III. Kar se tiče **Italijanov**, smo s prevodi zelo na slabem. Prvi del »Nebeške komedije«, »Zaročenca« (Manzoni), De Amicisa »Srce« in par novel Fogazzara in Verge (v Ljubljanskem Zvonu) to je menda vse, kar imamo prevedenega od njih. In vendar bi zaslužila »Nebeška komedija« Dantejeva, da se jo zvrši in izda v knjigi, ravnotako bi zaslužila naša nazor-rojakinja Matilda Serao (žerjav?) več pozornosti. Sicer pa rad priznavam, da italijanska literatura nikakor ne dosega dosedaj omenjene angleške in francoske in da nudi ona morda najmanj slovenskemu narodu sorodnega.

IV. Iz **španske literature** bi bil Cervantejev »Don Kišot« še vedno vreden, da se ga prevede, razentega so povesti pisatelja Coloma zelo priporočljive; eno, »Juan Miseria«, imamo že prevedeno, priporočal bi pa še njegove: »Malenkosti«, »Pomota« in »Za kulisami«. — Najbrže je še kaj drugih novejših del — ki mi pa niso znana — vrednih, da se prevedejo.